

Kurspm LT1014 Utbildning, skola och samhälle-nutida och historiska perspektiv 6,0 hp, 2021

Lärare

Lars Geschwind (LAG), kursansvarig, examinator larsges@kth.se

Birgit Fahrman (BF) birgitf@kth.se

Ellinor Hultmark (EH) ellinorh@kth.se

Pontus Bäckström (PB) Pontus.Backstrom@lr.se

Inledning

Varmt välkomna till kursen Utbildning, skola och samhälle-nutida och historiska perspektiv. I den här kursen ges en introduktion till skolans historia och framväxt, styrning och politik. Därtill diskuteras lärarens och eleverns roller samt kunskapsurval. I detta pm finner du all tänkbar information om kursen: lärandemål, examination och bedömning, litteratur samt schema.

Lärplattform

I kursen används lärplattformen Canvas där all information och kommunikation sker.

Lärandemål

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för den svenska skolans framväxt
- förstå och kunna redogöra för principerna för skolans styrning och diskutera hur politisk styrning av skolan hänger samman med pedagogisk praktik
- jämföra hur synen på barn och ungdom förändrats genom tiderna och hur dessa förändringar påverkat skolans verksamhet
- reflektera över skolans uppdrag vad gäller utbildning och fostran i relation till demokratiska värderingar, deklarationen om mänskliga rättigheter och konventionen om barnens rättigheter
- jämföra läraruppdraget förr och nu, samt reflektera över läraryrkets förändring över tid
- analysera, med hjälp av relevanta teorier och begrepp, lärarens roll i relation till skolans organisation och styrning
- analysera urvalet av kunskaper i skolan ur ett läroplansteoretiskt perspektiv

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursens syfte är att ge en introduktion till skolans organisation och styrning, inkluderat lagar och förordningar, samt normer och värderingar. Kursen behandlar detta ur ett historiskt och nutida perspektiv. Skolans roll i relation till utbildning, demokrati och fostran diskuteras och hur detta förändrats över tid. Vidare tas läraruppdraget och lärarens roll i relation till skolans organisation och

styrning upp. Kursen behandlar även läroplansteori och belyser hur man i samhället väljer ut kunskaper samt hur principer för detta urval och bedömning har skiftat över tid.

Kursupplägg

Kurser består av gruppaktiviteter (föreläsningar, diskussioner, uppgifter) och enskilt arbete (läsning och bearbetning av litteratur, reflektioner). Under föreläsningarna behandlas teman med relevans för kurslitteraturen.

Funktionsnedsättning

Om du har en funktionsnedsättning kan du få stöd via Funka:

<https://www.kth.se/student/studentliv/funktionsnedsattning>

Litteratur

Bäckström, P. (2020). Kamrateffekter i skolundervisning. En ramfaktorteoretisk analys. Jönköping: Jönköping University.

Carlbaum, S., Hult, A., Lindgren, J., Novak, J., Rönnberg, L. et al. (2014). Skolinspektion som styrning. *Utbildning och Demokrati*, 23(1): 5-20

FN's konvention om barnets rättigheter. (Elektronisk resurs). <http://unicef.se/barnkonventionen>

FN's konvention om mänskliga rättigheter. (Elektronisk resurs).

<http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2012/01/a11.017/>

Forsberg, E. (2012). Kunskapssyn i omvandling? I: T. Englund, E. Forsberg, D. Sundberg red. *Vad räknas som kunskap? Läroplansteoretiska utsikter och inblickar i lärarutbildning och skola*. Stockholm: Liber (Stencil).

Jarl, M., & Rönnberg, L. (2019). *Skolpolitik: från riksdagshus till klassrum*. Stockholm: Liber. Tredje upplagan.

LSB = Lundgren, U. P., Säljö, R., Liberg, C. (2020). *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och Kultur. Femte utgåvan.

Ringarp, J. (2017). Lärarkrav och ekonomisk styrning 1990-talets utbildningsreformer i ljuset av välfärdsstatens förvandling, i: *Utbildningens revolutioner. Till studiet av utbildningshistorisk förändring* Anne Berg, Esbjörn Larsson, Madeleine Michaëlsson, Johannes Westberg & Andreas Åkerlund (red.). Uppsala: Uppsala universitet.

Sandin, B. (2012). Children and the Swedish Welfare State. I: *Reinventing Childhood After World War II* / [ed] Paula Fass & Michael Grossberg, Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2012, 110-138.

Examination och bedömning

Inlämningsuppgift 1, grupp, 2 hp

Reflektera kring lärar- och elevroll utifrån skolans kunskaps- och demokratiuppdrag som det uttrycks i skollag samt läroplansmål (Lgy11, Lgr11), Naturvetenskapsprogrammets examensmål, kursplanen för matematik 1c med dess centrala innehåll och tillhörande kunskapskrav samt matematik i grundskolan årskurs 7-9, centralt innehåll och tillhörande kunskapskrav.

Styrdokumentet återfinns på Skolverkets hemsida. Uppgiften genomförs i fastställda grupper.

Inlämning av gruppuppgift

Omfattning: 2500 ord, 1,5 radavstånd. Times New Roman, 12 punkter. Hjälpmedel: valfri litteratur och skolans styrdokument. Arbetet presenteras muntligt och laddas därefter upp i Canvas.

Inlämningsuppgift 2, individuell, 4 hp

Innehållet i kurslitteraturen examineras skriftligt, individuellt under en förbestämd tid vid ett givet tillfälle. Ett extra inlämningstillfälle ges. Hjälpmedel: kurslitteratur, kurs-powerpoint, egna anteckningar.

Betygsskala

A-F på bägge uppgifterna. Det sammanvägda betyget utgår från resultatet i den individuella uppgiften men kan påverkas av resultat på gruppuppgiften.

Målrelaterade betygskriterier/bedömningskriterier

Lärandemål	E	C	A	Examineras i
- redogöra för den svenska skolans framväxt	Studenten gör en kortfattad och korrekt beskrivning av historiska skeenden. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten redogör utförligt och nyanserat för historiska skeenden. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten genomför genomtänkta, sammanhållna, reflekterande resonemang om historiska skeenden. Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 2, individuell
- förstå och kunna redogöra för principerna för skolans styrning och diskutera hur politisk styrning av skolan hänger samman med pedagogisk praktik	Studenten kan översiktligt redogöra för principerna för politisk styrning och på en basal nivå diskutera hur styrningen påverkar pedagogiska praktik. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett fylligt och analytiskt sätt redogöra för politisk styrning och dess koppling till pedagogisk praktik. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan med välgrundade resonemang redogöra för politisk styrning och dess koppling till pedagogisk praktik. Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 2, individuell Inlämningsuppgift 1, grupp
- jämföra hur synen på barn och ungdom förändrats genom tiderna och hur dessa förändringar påverkat skolans verksamhet	Studenten kan kortfattat och i stora drag redogöra för utvecklingen och dess påverkan. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan utförligt och på ett nyanserat sätt diskutera redogöra för utvecklingen och på dess påverkan. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett sammanhållet, analytiskt och mångfacetterat sätt diskutera utvecklingen och dess påverkan. Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 2, individuell
- reflektera över skolans uppdrag vad gäller utbildning och fostran i relation till demokratiska värderingar, deklARATIONEN om mänskliga rättigheter och konventionen om barnens rättigheter	Studenten kan på ett begripligt sätt beskriva skolans uppdrag. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett analytiskt sätt reflektera över skolans uppdrag. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett utförligt, analytiskt och mångfacetterat sätt reflektera över skolans uppdrag. Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 1, grupp Inlämningsuppgift 2, individuell
- jämföra läraruppdraget förr och nu, samt reflektera över lärarkets förändring över tid	Studenten kan genom nedslag i historien ge exempel på lärarrollen och dess utveckling över tid. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett sammanhållet sätt, och med historisk medvetenhet diskutera läraruppdraget. Diskussionen förankras i viss	Studenten kan på ett analytiskt och historiskt väl förankrat sätt diskutera läraruppdraget. Diskussionen förankras genomgående i	Inlämningsuppgift 2, individuell

		mån i relevanta resonemang från litteraturen.	relevanta resonemang från litteraturen.	
- analysera, med hjälp av relevanta teorier och begrepp, lärarens roll i relation till skolans organisation och styrning	Studenten kan på med enkla resonemang tillämpa relevanta teorier och begrepp i sin analys. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan med enkla men välgrundade resonemang tillämpa relevanta teorier och begrepp i sin analys. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan utförligt och analytiskt reflekterande tillämpa relevanta teorier och begrepp i sin analys Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 2, individuell
- analysera urvalet av kunskaper i skolan ur ett läroplansteoretiskt perspektiv	Studenten kan på ett tillfredsställande sätt redogöra urvalet av kunskaper. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett utförligt och mångfacetterat sätt analysera urvalet av kunskaper. Diskussionen förankras i viss mån i relevanta resonemang från litteraturen.	Studenten kan på ett utförligt, välartikulerat och mångfacetterat sätt analysera urvalet av kunskaper. Diskussionen förankras genomgående i relevanta resonemang från litteraturen.	Inlämningsuppgift 2, individuell

Etiskt förhållningssätt

Om gruppuppgiften

Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete. Många uppgifter görs i grupper om två eller fler studenter. Vid arbete i grupp är samarbete inom gruppen naturligtvis tillåtet. Varje gruppmedlem ska bidra till arbetet. Alla gruppmedlemmar ska, varför sig, kunna redogöra för hela uppgiften.

https://www.kth.se/polopoly_fs/1.919800.1566304417!/Hederskodex%20f%C3%B6r%20studenter%20och%20%C3%A4rare%20vid%20ECS.pdf

Om plagiat

Att medvetet eller omedvetet använda sig av andras formuleringar eller idéer utan att ange varifrån de hämtats är att göra sig skyldig till plagiat. Att översätta och/eller byta ut några ord i en annans text och presentera den som sin egen är också ett slags plagiat, även om man sätter ut källor. Det får inte råda någon tvekan om vad som är dina egna formuleringar och idéer och vad som hämtats från annat håll.

Är du osäker på var gränserna går rekommenderar vi nedanstående handbok, där du kan få råd och tips om hur du använder källmaterial:

Handbok - Hjälp studenterna att undvika plagiering (pdf 723 kB)

<https://www.kth.se/student/studentliv/studenttratt/rattigheter-och-skyldigheter/fusk-och-plagiering-1.997287>

KTH ser mycket allvarligt på plagiat och alla former av plagiat kommer att anmälas. Inlämningsuppgifterna kontrolleras automatiskt med plagiatupptäckarverktyget Urkund.

Kursvärdering och kursanalys

Kursen utvärderas skriftligt efter kursavslut genom en anonym enkät samt muntligt under kursens gång.

Ändringar inför denna kursomgång

Baserat på föregående års kursvärderingar och –analyser har flera ändringar gjorts:

- Informationen i Canvas har förtydligats och harmoniserats med andra kurser.
- Kurs-pm har kompletterats och utvecklats.
- Kursen har digitaliserats genom flera inspelade föreläsningar.
- Uppstrukturering av inläsningen under sommaren har skett.
- Lärarteamet har utökats.
- Litteraturen har setts över och artiklar har bytts ut.

Schema 2021

Datum och tid	Temat	Tillhörande läsning
<p>Tis 15 juni 09.15 – 12.15 LG; EH Ångdomen + distans samt 13.45 – 16.45 LG, EH Sydöstra Galleriet</p>	<p>Kursintroduktion</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den svenska skolans framväxt 2. Barn, fostran och lärarrollen i ett historiskt perspektiv. 3. Debatten om skolan 	<p>Kurspm LSB, Lundgren kap. 1-3</p> <p>Barnkonventionen Konventionen om mänskliga rättigheter Jarl & Rönnerberg, kap. 5 Sandin, Children and the Swedish Welfare State</p> <p>LSB, Lundgren, kap. 4 Ringarp, Lärarkrav och ekonomisk styrning</p> <p>Förberedelse: Sök efter de senaste debatterna om skolan: vad har de handlat om? Vilka har varit aktiva?</p>
<p>Ons 16 juni Distans 09.15-12.00 LG, BF, EH</p>	<p>Skolan och styrningen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Skolan och kunskapen: Läroplansteoretiska perspektiv, kunskapssyner och kompetenser 5. Skolans inre arbete: roller, styrning och arbetsfördelning 6. Skolan och granskningssamhället: utvärdering och inspektioner <p>Genomgång av examinationen</p>	<p>Forsberg, Kunskapssyn i omvandling? LSB, Lundgren, kap. 8 LSB, Forsberg & Roman, kap. 19 LSB, Pettersson & Wester, kap 15 Jarl & Rönnerberg, kap. 1-4, 7</p> <p>Jarl & Rönnerberg, kap. 4-5 LSB, Scheutz, kap. 20</p> <p>Jarl & Rönnerberg, kap. 6 Carlbaum et al 2014</p>
<p>Fredag 18 juni Distans</p>	<p>Gäst: Pontus Bäckström, utredningschef Lärarnas riksförbund: Skolan, styrningen och likvärdigheten</p>	<p>Bäckström, s. 13-35, 125-131</p>

09.15-12.00 LG, PB, BF, EH	samt: Villkoren för lärare idag – frågor och svar	
Onsdag 7 juli 13.15-14.15 BF, EH	Uppföljning grupparbete Gruppvisa diskussioner på campus/på distans om litteraturen och gruppuppgiften.	
Vecka 25-27 21 juni-9 juli	Vecka 25, Tema 1: Den svenska skolans framväxt. Vecka 26, Tema 2: Barn, fostran och lärarrollen i ett historiskt perspektiv Vecka 27, Tema 3: Debatten om skolan	Gruppvisa diskussioner i Canvas baserat på litteratur och föreläsningar.
Vecka 30-32 26 juli-13 augusti	Vecka 30, Tema 4: Skolan och kunskapen: Läroplansteoretiska perspektiv, kunskapssyner och kompetenser Vecka 31, Tema 5: Skolans mål och mening Vecka 32, Tema 6: Skolan och granskningssamhället: utvärdering och inspektioner	Gruppvisa diskussioner i Canvas baserat på litteratur och föreläsningar.
Vecka 33-34	Förberedelse examination	
13 augusti	Senast anmäla redovisning av gruppuppgiften.	
Tisdag 24 augusti 09.15-12.00 LG	Examination Individuell inlämningsuppgift 4hp	
Onsdag 25 augusti 13.15-17.00 LG, BF, EH	Examination Redovisning av gruppuppgift 2hp	
Torsdag 26 augusti 13.15-17.00 LG, BF, EH	Examination Redovisning av gruppuppgift 2hp	
Fredag 5 november 09.00-12.00	Examination Extra tillfälle, individuell inlämningsuppgift 4hp	